

● O ustrašeném brambůrku

Za vesničkou se rozkládalo bramborové pole, vlastně takové políčko. Protože to byla malá vesnička, bylo to i malé políčko. Jen pár řádků brambor, které tam pěstovali babička s dědečkem z domku s červenou střechou. Často k nim totiž jezdila na návštěvu vnučka Adélka a ta měla ze všeho nejraději právě bramborovou kaši. Každé jaro tak všichni společně zasadili brambory, zahrnuli je zemí jako peřinkou a chodili se dívat, jak nejprve na jaře vyráží zelené lístky a později v létě se keřiky brambor košatí. Na podzim se pak vypravili na pole s motykami a košíky, do kterých ukládali krásně žluťoučké brambory.

Kdybyste to totiž náhodou nevěděli, z každé brambory, která se na jaře zasadí do země, přes léto vyroste spousta dalších brambor. Je to podobné, jako když má maminka hejno dětí. A ty malé brambůrky jsou se svou bramborovou maminkou spojené takovými jemnými kořínky, které fungují trochu jako telefon. Dokud jsou brambůrky malé a potřebují opatrovat, maminka je tu pro ně pořád. Mohou jí kdykoli zavolat, na

cokoli se zeptat a podzemním telefonem jim maminka vypráví i pohádky před spaním. Na podzim se pak z malých brambůrků stanou velké brambory a moc se se všemi svými kamarády těší, až se podívají, jak vypadá svět tam nahoře nad zemí. Protože ho zatím znají jen z maminčina vyprávění.

Každý rok to bylo na bramborovém políčku za vsí stejné. Až jednoho jarního dne se bramborové mamince pod zemí narodil maličkatý, trochu šiřatý brambůrek. Na rozdíl od svých bratříčků a sestřiček byl však bázlivý a ustrašený. Zatímco jeho bramboroví sourozenci a kamarádi štěbetali, pokřikovali na sebe, škádlili se a chichotali, brambůrek byl zamlklý a jen málokdy se k jejich řádění připojil. Všeho se totiž bál, a navíc se styděl za to, že není hezky hladký a kulatý, ale celý našišato.

Někteří lidé si mohou myslet, že pod zemí se toho moc neděje a je tam úplné ticho, ale to vůbec není pravda. Malé brambůrky měly každý den o zábavu postaráno. V pondělí je přišel pozdravit strýček krtek. V úterý si blízko nich hloubila chodbičky žížala. Ve středu šla zase na procházku podzemní brouččí školka. Každý den se zkrátka něco dělo a všechny brambory tenhle podzemní ruch milovaly. Všechny, až na malého brambůrka.

Když jeho kamarádi škádlili starého krta, schovával se bázlivě za největší hroudu, aby ho vůbec nebylo vidět. Když kolem něj prolézaly veselé žížaly, třásl se strachy. A při procházce brouččí školky se zase bál, že pobíhající broučci rošťáci

zakopnou o kořínek, který ho spojoval s maminkou. Marně mu maminka domlouvala, že se strachuje úplně zbytečně. „Všude kolem tebe je spousta kamarádů. Máš tu bratříčky i sestřičky a hlavně mě. Nemusíš se ničeho bát, ani tady v podzemí, ani tam nahoře, kde svítí sluníčko,“ říkala mu maminka. Ale právě svět tam nahoře byl pro brambůrka tím největším strašákem. Nedokázal si představit, jak by se mu tam vůbec mohlo alespoň trochu líbit.

Navíc oproti svým kamarádům rostl mnohem pomaleji. Zatímco oni už byli velcí jako lidská pěst, on byl pořád malý, asi tak jako větší švestka. „Jsem úplně k ničemu. Až budou babička s dědečkem a Adélkou na podzim vybírat brambory, nejspíš mě zahodí, nebo dokonce úplně rozšlápnu, protože takový malý brambůrek se jim nebude k ničemu hodit,“ stěžoval si pořád dokola mamince. „Všichni už se těší, až se podívají k babičce do kuchyně a jak budou užiteční. Ty největší brambory se chlubí, že z nich bude na Vánoce bramborový salát, protože to je pro brambory největší vyznamenání, ale co bude ze mě?“ přemýšlel malý brambůrek a byl čím dál smutnější.

„Život je nespravedlivý,“ říkal si. „Proč můžou být některé brambory tak obrovské a kulaté, zatímco já jsem tak malý, a ještě jsem narostl šiřatý?“ Maminka se ho snažila utěšit a opakovala mu, že nezáleží na tom, jak je kdo veliký nebo kulatý. Že nějaké využití babička s dědečkem určitě najdou i pro něj. Bylo to zbytečné. Maličký, křivý brambůrek jí stejně nevěřil.

Nastal podzim. Brambory to poznaly podle toho, že z vedlejšího pole, kde přes léto rostla pšenice, ale teď už tam dávno zbylo jen strniště, začal foukat studený vítr. I v podzemních komůrkách brambor se ochladilo. Polní myši se začaly připravovat k zimnímu spánku. Strýček krtek, který nikdy celou zimu neprospl, ale kontroluje své chodbičky, ať je léto nebo zima, si začal dělat zásoby. Shromažďoval si dobroty v komůrkách v nejhlubších podzemních patrech, protože tam už ledové prsty mrazu nedosáhnou.

Mezi bramborami zavládlo nadšení. Už se nemohly dočkat, až se podívají ven a konečně na vlastní oči uvidí to, o čem jim vyprávěly maminky. Jen brambůrek se netěšil vůbec. Báł se neznámého světa a ještě víc se báł, že nebude vůbec nikomu k užitku a že se nebude babičce a dědečkovi líbit.

Když nastal čas bramborové sklizně, motyka poprvé projela blízko něj a lidské prsty začaly dolovat brambory ze země, chytil se pevně nejbližší hroudy a doufal, že si ho nikdo nevšimne. Ale najednou ho objaly dětské prstíky a už ho táhly ze země ven. Venku bylo tolik světla, že brambůrek, zvyklý jen na podzemní temnotu, musel až přivřít oči. Překvapeně se rozhlížel kolem a byl z toho úplně vyjevený. Bylo tu tolik věcí k vidění! Pestrobarevné listí na stromech šustilo v podzimním větříku. Na drátech seděly vlaštovky, které se chystaly k odletu do teplých krajín. Ale nejvíc byl brambůrek vykulený z blondaté holčičky, která ho držela v ruce.

„Jéé, podívejte se na tenhle brambůrek,“ vykřikla Adélka a jemně ho čistila od hlíny. „Tak, a teď to přijde! Teď zjistí, že jsem mrňavý, křivý, a odhodí mě zpátky do země,“ říkal si brambůrek a hned se při té představě přikrčil. Adélka si ho pozorně prohlížela: „Ten vypadá úplně jako srdíčko!“ Brambůrek sice úplně přesně nevěděl, co je to srdíčko, protože pod zemí nic podobného nebylo, ale z toho, jak se na něj holčička usmívala, pochopil, že to bude něco moc hezkého. Začal se usmívat také a poprvé ho napadlo, že to možná ve světě nad zemí nebude tak špatné.

Adélka ho dala do košíku a pak ho společně s ostatními kamarády uložila do dřevěné bedýnky, kterou dědeček odnesl do sklepa pod domkem s červenou střechou. Brambory tam štěbetaly, pokřikovaly a smály se celou zimu. Občas se otevřely dveře a dovnitř vešel dědeček nebo babička s košíkem, vybrali si pár brambor a ty si odnesli nahoru do kuchyně. Každý brambor toužil po tom, aby sáhli právě po něm, protože to bylo velké významání a důkaz toho, že je užitečný. Ty největší brambory byly přesvědčené, že právě ony se dostanou do vánočního salátu, a chlubily se tím každému, kdo byl ochotný je poslouchat.

Jen pro malý brambůrek si pořád nikdo nešel. Brambůrkovi se sice ve sklepě líbilo, ale na druhou stranu mu bylo líto, že si ho zatím babička ani dědeček nevybrali. Možná nakonec nevypadá jako srdíčko. Nebo je zkrátka příliš mrňavý. Už se pomalu smířoval s tím, že na něj Adélka zapomněla a že nejspíš bude ve sklepě až do smrti.

Až jednoho dne se otevřely dveře a do sklepa vstoupil dědeček s Adélkou. Začali přebírat brambory a ty, co se jim líbily, dávali stranou do zvláštní bedýnky. Když přišla řada na malý, křivý brambůrek, Adélka zajásala: „Podívej, dědo! To je to srdíčko, co jsem našla na podzim.“ A dala ho stranou do bedýnky. Brambůrek napětím ani nedýchal a byl moc zvědavý, co se s ním stane.

Adélka s dědečkem bedýnku popadli každý z jedné strany a nesli ji ven. Když se brambůrek rozkoukal, zjistil, že venku už nastalo jaro. „Ach jo! Tak to se do vánočního salátu nedostanu,“ povzdychl si a napadlo ho, jestli náhodou neskončí někde v popelnici. Bedýnku naložil dědeček na vozík a spolu s Adélkou ho odtáhl až na konec vesnice. Tam bedýnku vyložili a brambůrek s úžasem zjistil, že se ocitl na kraji bramborového pole.

Dědeček dělal brázdy. Adélka ukládala brambory do vlhké země a na každou z nich přihrnula hromádku hlíny, jako kdyby ji přikryla. Když vzala do ruky malý brambůrek, pohládila ho a řekla: „Ty jsi to nejkrásnější bramborové srdíčko, jaké jsem kdy viděla. Ať se ti pod zemí dobře roste.“ Teprve teď brambůrek pochopil, že právě on dostal ten nejdůležitější úkol na světě. Že z něj vyrostou spousta nových brambůrků, které bude opatrovat a bude jim dělat maminku. Začal se těšit, až se pod zemí zase potká se strýčkem krtkem, žížalami i uličníky z brouččí školky.

Když se potom jaro přehouplo do léta a na bramborové pole pražilo horké sluníčko, pod zemí kolem brambůrku se chichotalo celé hejno podobně šiřatých bramborových miminek. Všechny měly tvar srdíčka a těšily se, jak se na podzim bude Adélka radovat, až je objeví. A představte si, že ani jedno z nich nechtělo své mamince věřit, že si kdysi připadala ošklivá. Aby ne, když to byla ta nejhezčí bramborová maminka z celého pole!

